

Йорданка Христова: Като се усмихваш, и денят ще ти се усмихне

Гранд дамата на българската естрада Йорданка Христова е вече 46 години на сцената. Гас-тролирала е в 36 държави, издала е 18 албума, изпяла е над 350 песни, участвала е в 3000 концерта. Тя е живата и неостаряваща легенда на българската попмузика.

Виталната и очарователна певица посети през февруари Прага и изнесе един незабравим концерт в кино „Луцерна“. С песните на Йорданка Христова и с документалния филм „Куба е музика“, заснет с нейно съдействие, бе открита кинопанорамата Дни на българското кино в чешката столица, организирана от Българския културен институт.

тра ми на едни от най-важните неща в живота – да се обичаме, да държим един на друг и на традициите в семейството, научиха ни да уважаваме по-възрастните. Модел на взаимоотношенията между майка и син за мен са били татко и баба. Винаги съм си мечтала, ако имам син, той да се държи с такова преклонение към мен както баща ми към моята баба. Израснала съм в София в един квартал на бежанци от Беломорска Тракия. Имах безгрижно детство с невероятни приятели, с които се срещам и до днес. Точно до нас имаше голямо читалище – „Гоце Делчев“. Там са били първите ми сценични изяви.

По това време вече знаехте ли, че ще станете певица?

В никакъв случай не съм била като днешните вманиачени деца с объркано детство, които от малки си избират професията. Аз бях страшно любопитна, интересувах се от всичко. Тренирах няколко вида спорт. В Пионерския дворец посещавах почти всички кръжоци – включително танцовия и драматичния. Играла съм и балет при Анастас Петров. После започнах да играя и фолклорни танци.

Кога започнахте да се занимавате професионално с музика?

Стана случайно. Сестра ми е „виновна“. Винаги съм пяла, но без никакви амбиции. Като малка учех френски и ходех на балет. Дори по едно време исках да ставам и циркова

Г-жо Христова, каква е ролята на Вашето семейство за формира-

нето Ви като личност?
Моите родители научиха мен и сес-

артистка. Имах една страхотна класна – Йорданка Леонидова, майка на поета Румен Леонидов. Тя ни провокираше да се изявяваме – пеехме, танцувахме и печелихме редица училищни конкурси. Много песни научих от мексиканските филми. Като завърших, исках да следвам италианска филология. Приеха ме, но сестра ми научи за новооткритата вокална студия, в която веднага постъпих. Там наши преподаватели бяха Милчо Левиев, Ангел Заберски, Иван Стайков и Вили Казасян. В първия випуск освен мен бяха Борис Годжунов и Стефка Борова. От втория курс са Паша Христова и Маргарита Радинска. След това вокалната студия прерасна в естраден отдел към Консерваторията. Тази прекрасна идея да има образовани поп музиканти беше на радиото и телевизията. Това според мен бе една наистина далновидна политика в областта на културата по онова време. Аз и Емилия Маркова бяхме в класа на Милчо Левиев. Вили Цанков ни преподаваше актьорско майсторство, Майдачевски – танци, Къци Капанов – грим и фризура. Все големи имена! Годишната ни продукция беше в зала „България“. След това Милчо Левиев ме покани на турнето на радиото в Румъния. Там аз бях най-младата певица. Като се върнах, на гарата ме чакаха двама души от ново-създадения оркестър „София“ и през октомври 1964 г. дойдохме в Прага.

Вие сте известна и с това, че пеете на много езици...

Да, досега съм пяла на 18 езика. Последно пях на китайски, японски и азербайджански. Освен на български, най-много песни съм изпълнила на испански. Мисля, че съм преродена на испанка.

Вярвате ли в преражданията?

Определено. Сигурна съм, че съм живяла някога в Русия. Явлението deja vu също ми е познато. Често ми се е случвало да попадна за първи път на някакъв площад и да усетя, че вече съм била там. Това чувство имах и в Париж, и в Египет. Същевременно гръцката, испанската и арабската музика са ми много близки. Обичам да пея песните на тези народи.

Известно е, че се интересувате от източна философия. Откога се занимавате с йога?

Много тежко преживях смъртта на майка си, не можех дълго време да се възстановя. Тогава една приятелка ме посъветва и аз започнах системно да се занимавам с йога. Моята учителка Ани Павлова е завършила школата сатиянанда в Индия.

Вие казвате, че пеете, за да можете да пътувате...

Точно така. Аз пътувам непрекъснато от 1964 г. И започнах да уча езици, за да мога да контактувам директно с хората, а не да чакам някой да ми превежда.

Обичам много държави. Куба е моята втора родина. Това е любов за цял живот. Умирам за Япония. Влюбих се завинаги в нея. Там хората имат невероятно отношение към природата. Те са много отворени към света. Влюбих се и в Китай.

Може да се каже, че сте най-известната българка в Куба. Наричали са Ви „годеницата на всички кубинци“; на Ваше име са кръстени много кубински момичета. Кога пламна любовта Ви към Острова на свободата?

Още след първото ми турне през 1967 г. се пристрастих към Куба. Обичам кубинците, защото те са отворени към света, сърдечни, свободолюбиви и всеотдайни. Много духовни хора! А музиката е в кръвта им!

Освен това в Куба няма неграмотни. От няколко години там имат и две кампании за Латинска Америка – едната е за безплатни операции на очите, а другата е за огромяване на бедните. Благодарение на кубинските усилия вече хиляди латиноамериканци знаят да четат. Кубинците обичат България, знаят страшно много за нас и смятат, че България е латино страната на Европа.

Как оценявате Фидел Кастро, с когото се познавате лично?

Фидел Кастро е наистина явление в световния политически елит. Няма друг такъв маестро на публичен релейшън. Той прави реклама от всичко. Неслучайно Куба е една от най-жела-

ните дестинации. Хората мечтаят да я видят. За тая малка страна, голяма колкото България, се пише постоянно. Какво повече от това? Но блокадата, която съществува от 50 години, оскъпява всичко.

Аз съм противник на глобализацията, тя съсипва човешката духовност. А това да се обезличават хората, е връщане към миналото. Не може да се стесняват каналите на парите и те да отиват към все по-малко хора. Светът е интересен, защото е разнообразен; защото има различни хора и уникални култури.

Какво може да даде България на света?

България може да даде страшно много, защото ние имаме уникален фолклор и природа. В България на всяко ъгълче има история. Наистина има какво да покажем на света. Стига тези наши богатства да се поднесат по подходящия начин и чуждестранните туристи да могат да стигнат дотам. Бедата е, че нямаме добри политици.

Нямате ли чувството, че години наред българската интелигенция е изтласкана на заден план?

Никой не е изтласкал интелигенцията, но проблемът е, че чалгата е агресивна. България е в това нерадостно положение не заради икономическата криза. Нацията падна много ниско и на това се дължи тази

духовна криза. Простацината у нас е на първо място. Чалгаджиите имат 7 телевизии, пишат навсякъде за тях. За съжаление имаме вече няколко изгубени поколения.

Чалгата е гръцка, сръбска, арабска и румънска музика, преведена на български. Авторска музика има 0.5%. Т.е. това не е българска музика. Тя се забраняваше преди 1989 г.

Чалгата стана индустрия благодарение на СЕМ, разрешиха й денонощен ефир и затова продължават да ни заливат с долнопробни порно клипове. Т.е. на нас ни натрапват тази музика със силиконите.

Чужденците, като видят „Planeta TV“ в хотелите, казват: „А, много хубаво пеят вашите стрийптизьорки!“ Това е впечатлението.

Чалгата нямаше да стане проблем на нацията, ако не беше обект на медиите.

С кого обичате да пеете най-много? Кои композитори и автори на текстове предпочитате?

Дуети съм пяла най-добре с Боян Иванов, защото фразировката ни е еднаква. От певците обожавам Орлин Горанов. Пяла съм песни на Йосиф Цанков, Тончо Русев, Стефан Димитров, Светозар Русинов, Морис Аладжем. Пяла съм по текстове на Павел Матев, Любомир Левчев, Недялко Йорданов, Владо Голев, Димитър Василев, Елисавета Багряна, Станка Пенчева, Богомил Гудев, Захари Петров и други.

На какво се дължи творческото Ви дълголетие?

На разумния начин на живот. Както и на това, че съм енергична и позитивна – това е просто генетично.

Как се зареждате с енергия?

Живея разумно, правя дихателни практики, занимавам се с хата йога и се усмихвам. Като се усмихваш, и денят ще ти се усмихне. Освен това се храня с плодове и зеленчуци и съм почти вегетарианка.

Кое е най-важното нещо в живота Ви?

Най-важното за мен са децата ми и след това е уникалната ми професия, която ми дава възможност да

пътувам, да се срещам с различни хора и да получавам толкова много

обич... Тя ме обогатява и превръща живота ми в голям празник.

Йорданка Христова пред паметника на Франц Кафка в Прага

ЙОРДАНКА ХРИСТОВА

е родена на 10 септември 1943 г. в София. Завършва школата за естрадни певци в класа на известния джазмен, пианист и композитор Милчо Левиев. През 1964 г. е първото й турне в Румъния с оркестъра на БНР. Същата година гостува и в Прага. През 1966 г. печели първа награда на първия Златен Орфей с песента „Делфините“. В същия конкурс печели първо място през 1967 и 1975 година. Става носител на „Златния елен“ в Брашов, Румъния (1968). Следващата година печели втора награда на фестивала в Сопот, Полша, а през 1971 г. – специалната награда на журито на същия фестивал. Йорданка Христова е първата българска певица с голям рецитал в Париж, пее на Айфеловата кула през 1974 г. Същата година е и първата българска попизпълнителка, поканена да пее в Монреал, Канада. През 1979 г. става носител на голямата награда на фестивала „Златният микрофон“ в Истанбул. През 1995 г. е наградена със златна статуетка за принос към българската попмузика – „Орфей плюс“. Следващата година получава и златната статуетка за цялостен принос в българската попмузика на „Златният Орфей“. През 2000 г. печели „Кристална лира“ – годишното отличие на Съюза на музикалните дейци за високи творчески постижения. Участва и печели фестивали и във Варадеро, Будапеща, Дрезден, Витебск. Оглавява фондацията „Хосе Марти“ към кубинското посолство. Шеф на Българската изпълнителско – продуцентска асоциация. За нея са снимани 4 телевизионни филма. Има две деца – Григор и Ивана.